

6.3.2019

Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken (CAP) 2021 -2027

Arbets- och utvärderingsplan

Jord- och skogsbruksministeriet har inlett arbetet med att ta fram en strategisk plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2021 - 2027 (nedan den strategiska planen). Arbetet siktar till att statsrådet kan ta beslut om planen våren 2020. Den strategiska planen gäller det finländska fastlandet och Åland. Ålands del av planen utarbetas tillsammans med Ålands landskapsregering.

Ministeriet har tillsatt flera arbetsgrupper med representanter från bland annat central- och regionalförvaltningen, aktionsgrupperna, forskningsinstitut, universitet samt producent- och frivilligorganisationer. Mer information om beredningsarbetet: www.mmm.fi/cap27.

I den strategiska planen ingår en förhandsutvärdering som görs av en i ett upphandlingsförfarande vald extern utvärderare. Till beredningen hör en miljöbedömning och en miljörapport som tas fram enligt lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program (200/2005, den så kallade SMB-lagen). Om beredningsarbetet informeras och myndigheter och allmänheten ges tillfälle att diskutera och framställa åsikter under arbetets olika faser.

I arbets- och utvärderingsplanen beskrivs beredningsarbetets olika faser samt utgångspunkterna och målen för samt beredningen av bedömningen av den strategiska planens miljökonsekvenser.

Lagstiftning

Den strategiska planen bygger på förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om stöd till jordbruket och landsbygdsutvecklingen från Europeiska garantifonden för jordbruket och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling. Kommissionen offentliggjorde förslagen till förordningar om den nya gemensamma jordbrukspolitiken den 1 juni 2018.

De **allmänna målen** för CAP under den nya budgetperioden är att

- främja en smart, motståndskraftig och diversifierad jordbrukssektor för livsmedelstryggheten
- stödja miljövärd och klimatåtgärder och bidra till unionens miljö- och klimatrelaterade mål
- förbättra den socioekonomiska strukturen i landsbygdsområden.

CAP:s allmänna mål är att **modernisera sektorn** genom att främja och överföra kunskap, innovation och digitalisering i jordbruket och på landsbygden samt att uppmuntra sektorn att ta till sig dessa saker.

Utöver de allmänna målen har man ställt upp nio **särskilda mål** för CAP. Bestämmelser om dessa kommer att ingå i artikel 6 i utkastet till förordning om strategiska planer. För att nå dessa mål ska alla medlemsländer ta fram en strategisk plan som omfattar åtgärderna inom landsbygdsutvecklingen och systemet för direktstöd till jordbruket. Den strategiska planen innehåller åtgärderna för att uppnå målen.

Den strategiska planen ska utarbetas utifrån följande förslag till förordningar:

- Europaparlamentets och rådets förordning om fastställande av regler om stöd för de strategiska planer som medlemsstaterna ska upprätta inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken och som finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) samt om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr

1305/2013 och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1307/2013 (COM(2018) 392 final), nedan förordningen om strategiska planer

- Europaparlamentets och rådets förordning om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av förordning (EU) nr 1306/2013 (COM(2018) 393, nedan den horisontella förordningen
- Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordningarna (EU) nr 1308/2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter, (EU) nr 1151/2012 om kvalitetsordningar för jordbruksprodukter och livsmedel, (EU) nr 251/2014 om definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, aromatiserade vinprodukter, (EU) nr 228/2013 om särskilda åtgärder inom jordbruket till förmån för unionens yttersta randområden och (EU)nr 229/2013 om särskilda åtgärder inom jordbruket till förmån för de mindre Egeiska öarna (COM (2018) 394, nedan förordningen om en samlad marknadsordning

Beredning av den strategiska planen

Arbetet kommer att ske i fyra faser. Tidsplanen baserar sig på kommissionen aktuella tidsplan som kan ändras om behandlingen av grundförordningarna dröjer.

1 FASEN: Kartläggning av nuläget, SWOT-analys och beskrivning av behoven

Beredningsarbetet har inletts genom att kartlägga jordbrukets och landsbygdens nuläge och behov samt genom att arbeta fram en SWOT-analys. För beredningen av kartläggningarna och SWOT-analysen, som blir klara i april 2019, svarar förvaltningsmyndigheten. Intressegrupperna deltar också i detta arbete genom arbetsgrupperna.

I februari 2019 öppnade jord- och skogsbruksministeriet en enkät på minasikt.fi om reformen av EU:s jordbrukspolitik. Enkäten innehåller frågor om den strategiska planens utgångspunkter, mål och beredning. Samtidigt begär ministeriet utlåtanden om utgångspunkterna för en miljörapport enligt SMB-lagen. Om tidpunkten då beredningen inleds meddelas i den officiella tidningen, Helsingin Sanomat och på ministeriets webbplats i **mars 2019**.

Den utvärderaren ger en utvärdering av analyserna i **maj-juni 2019**. Syftet med utvärderingen är att avgöra om analyserna innehåller de utvecklingsbehov som är centrala enligt bakgrunds- och resultatindikatorerna. Resultaten från utvärderingen beaktas i mån av möjlighet vid beredningen av planen.

2 FASEN: Förslag till planens struktur och åtgärder, medlemslandets val (bland annat villkorssystemet inom den första pelaren) samt bedömning av dem

Ministeriet och arbetsgrupperna tar fram åtgärdsförslagen och målen (indikatorerna för utfall och resultat). **De regionala planerna** tas fram av NTM-centralerna och **de lokala strategierna** av aktionsgrupperna. Den strategiska planen är i stora drag klar i **september 2019**.

Den externa utvärderaren ger sina kommentarer om beredningen av planen och bedömer hur utkastet till den strategiska planen överensstämmer med målen för EU-lagstiftningen, EU:s särskilda mål samt hur den möter behoven på landsomfattande, regional och lokal nivå. Den externa experten ger ett utkast till rapport före utgången av **oktober 2019**.

En miljörapport enligt **miljöbedömningen** ges ut i **januari-februari 2020**.

3 FASEN: Preliminär fördelning av medlen per åtgärd och finslipning av planen

Jord- och skogsbrukministeriet fortsätter beredningen av planen med beaktande av rekommendationerna i förhandsutvärderingen. Den preliminära fördelningen av medlen per åtgärd görs under denna fas. Utkastet till planen slutförs våren 2020.

4 FASEN: Hörande med anledning av utkastet till den strategiska planen och föredragning för statsrådet

Utkastet till plan, miljörapporten och bedömningarna av effekterna av de olika alternativen presenteras på ett offentligt samrådsmöte i mars 2020. Då ges allmänheten och intressegrupperna tillfälle att framföra sina åsikter och kommentarer om planutkastet och miljörapporten. I mån av möjlighet ska den slutliga strategiska planen preciseras enligt åsikterna och miljöbedömningen.

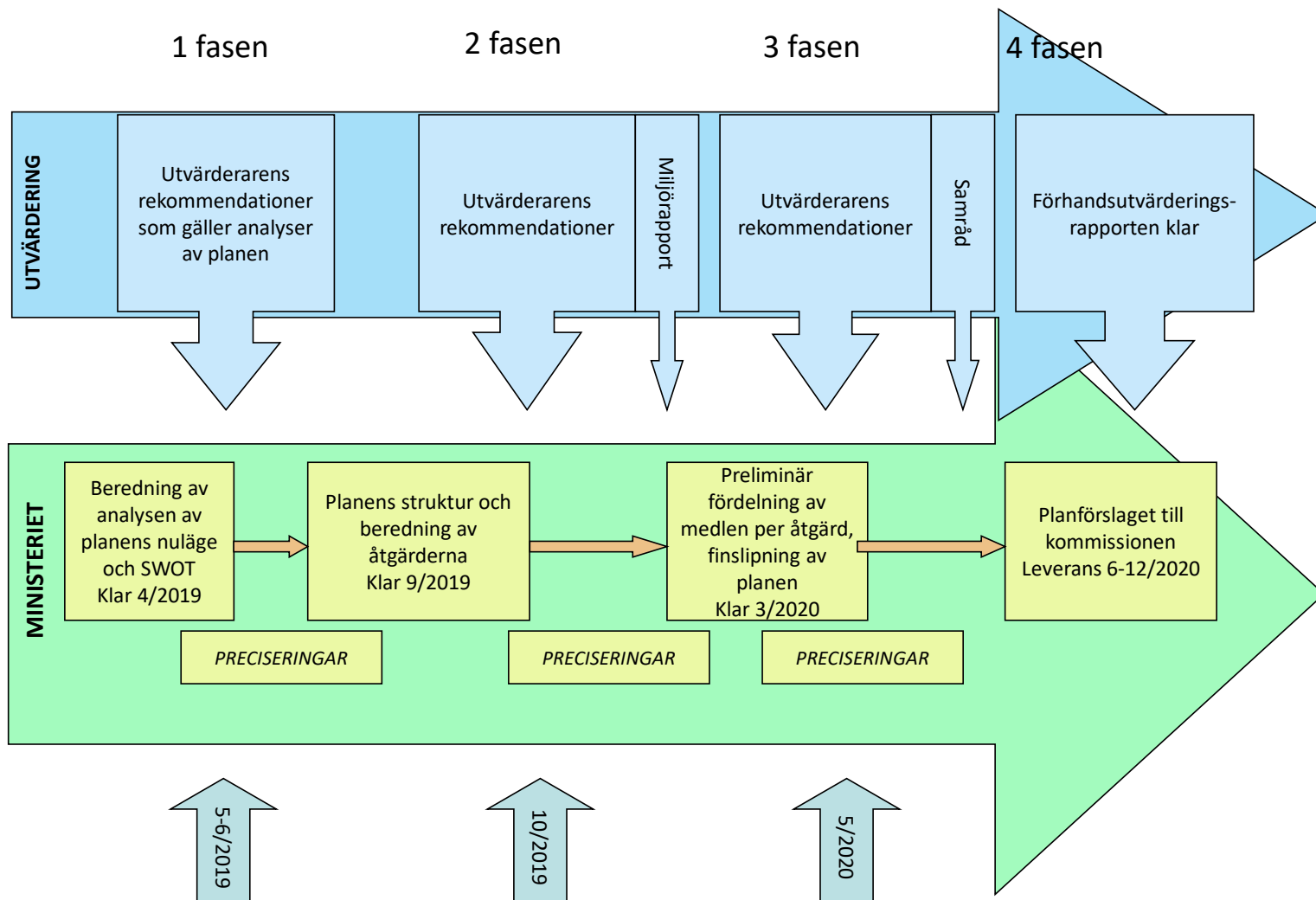
Den externa utvärderaren lämnar en slutrapport till ministeriet i maj 2020. Den strategiska planen presenteras för statsrådet och levereras till kommissionen på sommaren - slutet av 2020. Rapporten om förhandsutvärderingen lämnas till EU-kommissionen samtidigt med den strategiska planen.

Ytterligare information:

Minna-Mari Kaila, avdelningschef, tfn 0295 162 013
Eero Pehkonen, specialsakkunnig, tfn 029 5162 406
fornamn.efternamn@mmm.fi

(beredningen av den strategiska planen)
(förhandsutvärderingen och miljöbedömningen)

Ett diagram av sambandet mellan beredningen av den strategiska planen och förhandsbedömningen

Miljöbedömningsplan

I samband med arbetet med Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken (CAP) 2021-2027, nedan den strategiska planen, görs en miljöbedömning. En miljörapport som hör till miljöbedömningen tas fram utifrån följande utgångspunkter.

Bakgrundsfakta om miljöbedömningen:

- Att bedöma effekterna av alternativen bidrar till arbetet med att utarbeta den strategiska planen. Bedömningen ger information som används som underlag för det fortsatta arbetet. Inget av de framlagda alternativen är direkt ministeriets förslag till den strategiska planen, utan utifrån den information som bedömningen ger tas fram ett nytt alternativ. Det slutliga alternativet väljer man i samband med förhandsutvärderingen av den strategiska planen.
- Bedömningen fokuserar på de väsentliga frågor, lösningar och alternativ i den strategiska planen som gäller miljöns status. Utifrån detta har man utarbetat alternativ.

Alternativen

I miljörapporten kommer man att se åtminstone på följande alternativ (tabellens rubrik) och miljökonsekvenser (tabellens vertikala kolumn):

VE O = alternativ som går ut på att politiken fortsätter på samma sätt som hittills enligt pelare I och II med samma finansiella prioriteringar.

- Enligt detta alternativ kommer åtgärderna enligt pelare I och II att fortsätta, de finansiella volymerna motsvarar de gällande prioriteringarna.

VE 1 = man tar vara på I pelarens alla möjligheter att fullgöra miljöskyldigheterna och använder II pelarens instrument för att komplettera dessa miljöskyldigheter. II pelarens finansiering ska också avsättas mer än i dag för att fullgöra andra skyldigheter än miljöskyldigheter.

- Detta alternativ lyfter kraven på ett villkorssystem på en hög nivå. I I pelarens åtgärder som innehåller ekosystemet ska ingå åtgärder i likhet med den gällande miljöersättningen. II pelarens miljöersättning är mycket liten och inriktad. II pelarens instrument kanaliseras mer till jordbrukets strukturstöd, kompetensutveckling, innovationer och övriga utveckling.

VE 2 = II pelarens instrument täcker bara miljöskyldigheterna, I pelarens instrument inriktas på miljöskyldigheter enbart så mycket som EU-förordningarna kräver.

- Detta alternativ skulle inte väsentligt öka kraven på ett villkorssystem. Åtgärderna i I pelarens ekosystem är sådana att största delen av bönderna uppfyller kraven på åtgärderna utan någon större ansträngning, och medlen ska inte fokuseras på detta system. II pelarens miljöersättning är av samma typ som i dag, den ska skraddarsys så att den möter kraven i EU:s miljölagstiftning (bilaga XI till förordningen om strategiska planer). En större del av II pelarens finansiering ska gå till miljöersättningen. För jordbrukets strukturstöd, kompetensutveckling, innovationer och övriga utveckling finns bara mycket lite medel.

VE 3 = De miljöskyldigheter som nu är ett villkor för utbetalning av stöd överförs mer till den förpliktande lagstiftningen och I och II pelarens anslag styrs mera till jordbrukspolitiken andra mål.

- Enligt detta alternativ överförs CAP:s villkorssystem och miljöersättningens skyldigheter mer till den förpliktande lagstiftningen för att kraven i EU:s miljölagstiftning ska kunna uppfyllas. I och II pelarens stöd styrs enbart för att stödja jordbrukets lönsamhet, strukturutveckling, kompetensutveckling, innovationer och övriga utveckling.

	VE 0: Den nuvarande jordbrukspolitiken enligt pelaren I och II fortsätter.	VE 1: Miljöskyldigheterna täcks i huvudsak med I pelarens instrument och II pelarens anslag kompletterar dem.	VE 2: Miljöskyldigheterna täcks med II pelarens instrument. I pelarens stöd används bara för att uppfylla miljökraven på miniminivå.	VE 3: Miljöfrågor överförs i större utsträckning till den förpliktande lagstiftningen.
Effekterna för att nå målen enligt EU:s miljö- och klimatlagstiftning				
Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009 om bevarande av vilda fåglar				
Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter				
Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område				
Rådets direktiv 91/676/EEG av den 12 december 1991 om skydd mot att vatten förorenas av nitrater från jordbruket				
Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/50/EG om luftkvalitet och renare luft i Europa				
Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/2284 av den 14 december 2016 om minskning av nationella utsläpp av vissa luftföroreningar, om ändring av direktiv 2003/35/EG och om upphävande av direktiv 2001/81/EG				
[Europaparlamentets och rådets förordning XXX om inbegripande av utsläpp och upptag av växthusgaser från markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk i ramen för klimat- och energipolitiken fram till 2030 och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 525/2013 om en mekanism för att övervaka och rapportera utsläpp av växthusgaser och för att rapportera annan information som är relevant för klimatförändringen]				
[Europaparlamentets och rådets förordning XXX om bindande årliga minskningar av medlemsstaternas växthusgasutsläpp 2021–2030 för att skapa en motståndskraftig				

energiunion och fullgöra åtagandena enligt Parisavtalet samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 525/2013 om en mekanism för att övervaka och rapportera utsläpp av växthusgaser och för att rapportera annan information som är relevant för klimatförändringen]				
Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor				
[Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 2012/27/EU om energieffektivitet]				
[Europaparlamentets och rådets förordning XXX om systemet för styrning av energiunionen, om ändring av direktiv 94/22/EG, direktiv 98/70/EG, direktiv 2009/31/EG, förordning (EG) nr 663/2009, förordning (EG) nr 715/2009, direktiv 2009/73/EG, rådets direktiv 2009/119/EG, direktiv 2010/31/EU, direktiv 2012/27/EU, direktiv 2013/30/EU och rådets direktiv (EU) 2015/652 samt om upphävande av förordning (EU) nr 525/2013]				
Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/128/EG av den 21 oktober 2009 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder för att uppnå en hållbar användning av bekämpningsmedel				
	Effekter på lantbruksproducenternas och landsbygdsinvånarnas utkomst och liv			
Direkta effekter på jordbrukarnas utkomst				
Direkta effekter på landsbygdsinvånarnas utkomst				
Effekter på jordbrukarnas och andra invånarnas livsstandard på landsbygden				

	Miljökonsekvenser			
Effekter på marken				
Effekter på vattnen				
Effekter på luften				
Effekter på klimatet				
Effekter på vegetation, organismer och naturens biologiska mångfald				
Effekter på landskapet				

Inom varje alternativ görs en djupare analys av de väsentliga grupperna av åtgärder och de alternativa lösningarna i den strategiska planen.

Miljörapportens innehåll

Rapporten kommer att bestå av följande delar:

- den strategiska planens huvudsakliga innehåll, primära mål och förhållande till andra därtill relaterade planer och program
- miljöns nuvarande status och dess sannolika utveckling om den strategiska planen inte genomförs
- miljöns särdrag i områden med sannolika betydande effekter
- miljöproblem som har betydelse med tanke på den strategiska planen, speciellt de problem som gäller områden som är av särskild vikt för miljö- eller naturskyddet, till exempel områdena i nätverket Natura 2000
- på internationellt eller nationellt plan eller i EU fastställda miljöskyddsmål som är av betydelse för planen eller programmet samt på vilket sätt dessa mål och miljösynpunkter har beaktats i beredningen
- sannolika betydande sekundära och ackumulativa effekter, sammantagna effekter samt kort-, medel- och långsiktiga bestående eller temporära både positiva och negativa effekter på bland annat befolkningen, människors hälsa, livsbetingelser och trivsel, naturens biologiska mångfald, organismer, vegetation, mark, vatten, luft, klimatfaktorer, samhällsstruktur, byggd miljö, landskap, stadsbild, materiell egendom, kulturarv, även byggnadsarv och fornlämningar, användning av naturresurser samt på förhållandena mellan alla dessa faktorer
- planerade åtgärder som siktar till att så brett som möjligt förebygga, minska eller eliminera betydande negativa effekter som genomförandet av den strategiska planen orsakar miljön
- en redogörelse för varför alternativen har valts ut och hur bedömningen har gjorts, inkl. till exempel svårigheterna som följer av tekniska brister eller bristande kompetens
- en beskrivning av de planerade åtgärderna som gäller uppföljning enligt 12 § i lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program
- en lättfattlig sammanfattning av informationen ovan

Miljörapporten är en del av den strategiska planens förhandsutvärdering och ska åtfölja rapporten om förhandsutvärderingen.